

Valtioneuvoston päätös Fingrid Oyj:n ja Nurmijärven Sähköverkko Oy:n hakemukseen saada kiinteän omaisuuden ja erityisten oikeuksien lunastuksesta 29 päivänä heinäkuuta 1977 annetussa laissa (603/1977, jäljempänä lunastuslaki) tarkoitettu lunastuslupa ja ennakkohaltuunottolupa (Nurmijärvi-Lautala).

Annettu Helsingissä 28 päivänä marraskuuta 2024

HAKEMUS

Fingrid Oyj ja Nurmijärven Sähköverkko Oy (jäljempänä hakija) on 26.4.2023 saapuneella hakemuksellaan pyytänyt lunastuslain 5 §:n mukaista lunastuslupaa 2 x 110 kV sähkönsiirtojohtojen ja tiedonsiirtolaitteiden pysyvää käyttöoikeutta varten hakemuksessa ja sen liitteissä osoitetulla alueella Nurmijärven kunnassa. Hakija on hakenut lunastettavalle omaisuudelle lunastuslain 58 §:n mukaista ennakkohaltuunottolupaa. Hakija on pyytänyt lunastuksen kohteen jätettävän vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi lunastuslain 10 §:n mukaisesti.

Lunastus alkaa kiinteistöltä 543-412-1-890 Nurmijärven muuntoasema ja päättyy kiinteistölle 543-402-50-4 Hilula. Johdon pituus on noin 11 kilometriä.

Hakijan tarkoituksena on uusia nykyinen 110 kV voimajohto Kopula-Nurmijärvi Nurmijärven sähköaseman ja Nurmijärven Lautalan erotinaseman välillä. Nykyinen voimajohto puretaan ja uusi voimajohto rakennetaan pääsääntöisesti nykyisen 110 kV voimajohdon paikalle. Uusi voimajohto rakennetaan kahden virtapiirin 2 x 110 kV voimajohdona.

Nykyinen 1970-luvulla rakennettu voimajohto on jäämässä siirtokapasiteetiltaan liian pieneksi ja tarvitsee vahvistusta. Toinen virtapiiri tulee jakeluverkonhaltija Nurmijärven Sähköverkko Oy:n omistukseen. Voimajohto tarvitaan alueen sähköjakelun vahvistamiseksi sekä uusien käyttöpaikkojen ja tuotantolaitosten liittämiseksi sähköverkkoon. Hakemuksella haetaan lunastuslupaa sekä Fingrid Oyj:n että Nurmijärven Sähköverkko Oy:n voimajohdolle.

Voimajohdon rakentamisen edellyttämät maastotutkimukset ja yleissuunnittelu on tehty vuosina 2023-2024. Rakentamisen on arvioitu alkavan vuonna 2024. Tavoitteena on, että voimajohto on valmiina jo vuonna 2025.

Lunastettavan johtoaukean leveys on 26 metriä. Johtoaukean molemmin puolin lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet. Johtoalueen leveys ei muutu vanhaan purettavaan johtoon verrattuna, kuitenkin rakennusrajoitus laajenee koskemaan myös reunavyöhykkeitä. Pylvästyypinä käytetään pääosin teräsrakenteista vapaasti seisovaa kahden virtapiirin T-pylvästä. Hakemukseen liitetyissä johtoaluekuivissa on tarkemmin esitetty tarvittavat johtoalueet sekä käytettävät pylvästyypit.

Energiavirasto on myöntänyt Nurmijärven Sähköverkko Oy:n omistukseen tulevalle toiselle virtapiirille sähkömarkkinalain 14 §:n mukaisen hankeluvan 2.2.2023.

Voimajohtohankkeesta on laadittu ympäristöselvitys. Selvityksen perusteella hankkeesta aiheutuu vähäisiä paikallisia ympäristövaikutuksia. Osa vaikutuksista on luonteeltaan väliaikaisia, kuten työkoneiden aiheuttama häiriö, osa pysyviä, kuten korkeammista pylväistä aiheutuva maiseman muuttuminen. Hankkeen ympäristövaikutukset eivät merkittävästi eroa nykytilanteesta. Hankkeesta aiheutuvia vaikutuksia voidaan joko lieventää tai kokonaan estää toimenpiteiden hyvällä suunnittelulla. Selvityksessä on annettu toimenpide-ehdotuksia ympäristövaikutusten lieventämiseksi.

LAUSUNNOT

Viranomaisten lausunnot

Uudenmaan ELY-keskus on todennut, että ELY-keskuksella ei ole lausuttavaa hakemuksesta.

Uudenmaan liitto on todennut, että hanke on voimassa olevan maakuntakaavatilanteen mukainen ja liitolla ei ole huomautettavaa hakemuksesta.

Nurmijärven kunta ei ole jättänyt lausuntoa lunastuslupahakemuksesta.

Asianosainten lausunnot

Hanke kohdistuu 101 rekisteriyksikköön. Asianomaisille kiinteistönomistajille ja käyttöoikeuden haltijoille on varattu tilaisuus antaa lausuntonsa hakemuksesta lunastuslain 8 a §:ssä säädetyllä tavalla.

Veijo Aaltonen kiinteistöiltä 543-402-29-14 Savela, 543-402-29-22 Savela I ja 543-402-4-99 Molotus on vastustanut haettua linjausta menetettävien maisema- ja kulttuuriarvojen vuoksi. Hankkeen myötä pylväsrakenne muuttuisi massiivisemmaksi. Linjaus kulkee Nurmijärven kirkonkylän osayleiskaavan mukaisella paikallisesti arvokkaalla maisema-alueella. Omistajan mukaan hankkeelle ei tule myöntää lunastuslupaa sen ollessa lain- ja osayleiskaavan vastainen.

Hakijan vastine

Veijo Aaltosen lausuntoon hakija on vastannut, että reitti on nykyisellään merkitty yleis- ja asemakaavoihin ja se toteuttaa alueellisia maankäytön tavoitteita. Koska johtoalueen leveys tai sijainti eivät muutu, voimalinjan uusiminen ei vaikuta myöskään muissa kaavoissa mainittuihin arvokkaisiin maisema-alueisiin. Kyseessä on Fingrid Oyj:n ja Nurmijärven Sähköverkko Oy:n yhteishanke ja kummankin omat voimajohtot on nähty tarpeelliseksi toteuttaa hakemuksessa esitetyin perustein. Ympäristö- ja maankäyttövaikutuksiltaan mahdollisimman pieni lopputulema saadaan korvaamalla vanha voimajohto sekä käyttämällä yhteispylväitä, mikä on tässä hankkeessa ollut mahdollista, jolloin haettu toteutusvaihtoehto on hakijan mukaan ilmeisen ylivertainen. Hakemuksen liitteenä olevan ympäristöselvityksen perusteella hankkeen ympäristövaikutukset eivät merkittävästi eroa nykytilanteesta.

SOVELLETTAVAT LAINKOHDAT

Suomen perustuslain 15 §:n 1 momentin mukaan jokaisen omaisuus on turvattu. Pykälän 2 momentin mukaan omaisuuden pakkolunastuksesta yleiseen tarpeeseen täyttä korvausta vastaan säädetään lailla.

Lunastuslain 4 §:n 1 momentin mukaan lunastaa saadaan, kun yleinen tarve sitä vaatii. Lunastusta ei kuitenkaan saa panna toimeen, jos lunastuksen tarkoitus voidaan yhtä sopivasti saavuttaa jollain muulla tavalla taikka jos lunastuksesta yksityiselle edulle koituva haitta on suurempi kuin siitä yleiselle edulle saatava hyöty.

Lunastuslain 4 §:n 2 momentin mukaan lunastuksen hakija voi olla myös yksityisoikeudellinen yhteisö, joka osoittaa yleisen tarpeen vaativan lunastusta ja esittää luotettavan selvityksen siitä, että lunastettava omaisuus tullaan käyttämään aiottuun tarkoitukseen.

Lunastuslain 5 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvan antaa hakemuksesta valtioneuvosto yleisistunnossaan.

Lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaan lunastusluvassa on yksilöitävä lunastuksen kohde. Lunastuksen kohde voidaan kuitenkin vähemmän tärkeiltä osiltaan jättää lunastustoimituksessa määrättäväksi, jos lunastus tapahtuu voimansiirtolinjan, maakaasuverkoston tai muun näihin verrattavan hankkeen rakentamista varten ja lunastuksen kohteen yleispiirteistä osoittamista voidaan pitää lunastuslupaa annettaessa riittävänä.

Lunastuslain 58 §:n mukaan, jos töiden kiireellinen aloittaminen tai muut tärkeät syyt sitä vaativat, voi hakija saada oikeuden ottaa haltuunsa lunastettava omaisuus ennen lunastuslain 57 §:n 1 momentissa tarkoitettua ajankohtaa.

Lunastuslain 59 §:n 1 momentin mukaan luvan ennakkohaltuunottoon myöntää hakemuksesta lunastusluvan antava viranomainen.

VALTIONEUVOSTON PÄÄTÖS

Valtioneuvosto myöntää lunastuslain 4 §:n nojalla hakijalle luvan hakemuksen ja siihen liitetyn kartan mukaisesti lunastamalla hankkia pysyvän käyttöoikeuden 2 x 110 kV sähkönsiirtojohtoja ja tiedonsiirtolaitteita varten tarvittaviin hakemuksessa lueteltujen kiinteistöjen alueisiin Nurmijärven kunnassa. Lunastus alkaa kiinteistöltä 543-412-1-890 Nurmijärven muuntoasema ja päättyy kiinteistölle 543-402-50-4 Hilula. Johdon pituus on noin 11 kilometriä.

Lunastuksen kohde jätetään lunastuslain 10 §:n 1 momentin mukaisesti vähemmän tärkeiltä osiltaan lunastustoimituksessa määrättäväksi.

Valtioneuvosto myöntää hakijalle lunastuslain 58 §:n mukaisen ennakkohaltuunottoluvan.

Perustelut

Lunastushankkeella vahvistetaan valtakunnan sekä jakelualueen sähkönsiirtoa ja siirtokapasiteettia. Hanketta toteuttaa kantaverkonhaltija ja jakeluverkonhaltija. Hanke on tarpeellinen siirtokapasiteetin kasvattamiseksi ja sähkönjakelun vahvistamiseksi, sekä uusien käyttöpaikkojen ja tuotantolaitosten liittämiseksi sähköverkkoon. Tämän perusteella valtioneuvosto katsoo, että hanke on yleisen tarpeen vaatima.

Valtioneuvosto katsoo, että hakijan hakemat käyttöoikeuden rajoitukset ovat vastaaville hankkeille tavanomaisia ja lunastuksen tarkoituksen saavuttamiseksi välttämättömiä ja oikeasuhtaisia. Hakemukseen valittu toteutusvaihtoehto hyödyntää tehokkaasti olemassa olevaa johtokäytävää ja yhteispylväsratkaisua. Johtopäätöksenä valtioneuvosto katsoo hakemuksessa esitetyn johtolinjauksen ja toteuttamistavan tarkoituksenmukaiseksi ja perustelluksi eikä lunastusta voida yhtä sopivasti saavuttaa millään muulla tavalla.

Hakija on asianmukaisesti pyrkinyt vähentämään yksityiselle edulle tulevaa haittaa käyttämällä olemassa olevaa johtokäytävää ja yhteispylväsratkaisua. Hankkeesta tehdyn ympäristöselvityksen perusteella vaikutukset ovat vähäisiä eikä hankkeen ympäristövaikutukset merkittävästi eroa nykytilanteesta. Valtioneuvosto katsoo, että yleiselle edulle saatava hyöty on suurempi kuin yksityiselle edulle tuleva haitta.

Hakija on hakemuksessa pyytänyt ennakkohaltuunottoluvan myöntämistä voimajohdon rakentamista varten, koska johdon rakentaminen on tarkoitus aloittaa jo vuonna 2024. Valtioneuvosto katsoo, että kiireellisyysedellytys täyttyy ja ennakkohaltuunottolupa voidaan myöntää haetun mukaisesti.

Vastaus lausunnoissa esitettyihin vaatimuksiin

Veijo Aaltosen lausuntoon valtioneuvosto toteaa, että toteutettava linjaus on merkitty Nurmijärven kirkonkylän osayleiskaavaan ja on näin ollen kaavan mukainen. Hankkeen vaikutukset maisemaan ja kulttuuriympäristöön ovat vähäisiä ja sijoittamalla voimajohdot yhteispylväisiin pystytään lieventämään hankkeen ympäristövaikutuksia ja vähentämään lunastettavaa aluetta. Valtioneuvosto ei näe perusteita hakemuksen hylkäämiselle.

Myönnettyt oikeudet

Nurmijärvi-Lautala 2 x 110 kV voimajohdon pituus on noin 11 kilometriä. Johtoaukean leveys on 26 metriä. Johtoaukean kummallekin puolelle lunastetaan 10 metriä leveät reunavyöhykkeet, joilla kasvavien puiden korkeus on rajoitettu siten, etteivät ne aiheuta vaaraa johdolle. Rakennusrajoitus koskee koko johtoaluetta reunavyöhykkeineen.

Johdon omistajalla on sähkön ja tiedon siirtämiseen tarpeellisten johtojen, pylväiden ja muiden laitteiden rakentamista, käyttöä, tarkastamista, kunnossapitoa, korjaamista ja uusimista varten oikeus:

- 1) pystyttää ja pitää johtoaukealla sähkönsiirtojohto pylväineen, johtoköysineen ja muine laitteineen sekä tiedonsiirtoon liittyvine laitteineen,
- 2) suorittaa tarpeellisia mittauksia johtoaukealla ja suorittaa maadoituksia, joista aiheutuvat työnaikaiset vahingot korvataan erikseen maanomistajille,
- 3) pitää johtoaukea vapaana puista, vesoista ja muista esineistä, jotka saattavat vaikuttaa häiritsevästi johdon käyttöön ja kunnossapitoon,
- 4) poistaa johtoaukealta rakennukset ja muut rakenteet, joiden paikoillaan pitämisestä tai sinne pystyttämisestä ei ole erikseen sovittu,
- 5) sopivalla tavalla merkitä johtoaukean rajat niin, että ne ovat helposti havaittavissa,
- 6) merkitä reunavyöhykkeellä sekä erityisestä syystä myös johtoalueen ulkopuolella kasvavat puut, jotka korkeutensa takia saattavat olla vaarallisia johdon säilymiselle, ja kaataa tällaiset puut, jollei metsänomistaja itse huolehdi niiden kaatamisesta. Johtoalueen ulkopuolella tapahtuvasta puiden kaatamisesta aiheutuva vahinko korvataan erikseen maanomistajalle.
- 7) Johdon omistajan lukuun työskentelevillä henkilöillä on oikeus jalan tai ajoneuvolla liikkua johtoaukeaa pitkin pylväältä toiselle. Hakijalla on oikeus tätä varten tehdä sinne väliaikaisia ajoteitä ja rumpuja, tehdä ja kunnossapitää johtoaukealla olevissa aidoissa tarpeellisia veräjiä sekä käyttää hyväkseen johtoaukealle johtavia kiinteistölle kuuluvia teitä ja polkuja sekä tarvittaessa muitakin alueita kulkeamiseen jalan tai moottorikäyttöisillä taikka muilla työkoneilla ja ajoneuvoilla.

Lunastettava käyttöoikeus rajoittaa omaisuuden luovuttajan oikeuksia seuraavasti:

- 1) Johtopylväiden rakenteiden väliin ja kolmea (3) metriä lähemmäksi niiden ulkopuolelle ei saa pystyttää minkäänlaisia rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja lukuun ottamatta.
- 2) Aitoja ei saa kiinnittää pylväisiin eikä tukirakenteisiin.
- 3) Ojia tai muita kaivauksia ei saa tehdä eikä tieoikeutta perustaa kolmea (3) metriä lähemmäksi pylväsrakenteita. Etäisyys luetaan ojan tai kaivauksen luhistumattomasta reunasta.
- 4) Johtoaukealla ei saa ilman erityistä lupaa kasvattaa puita eikä pitää rakennuksia tai kahta (2) metriä korkeampia muitakaan rakenteita tai laitteita, tavallisia aitoja

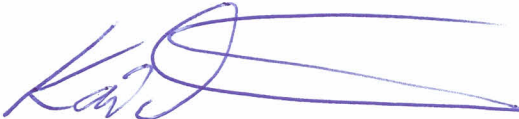
lukuun ottamatta. Rakennuksia ei saa rakentaa johtoaukealle tai reunavyöhykkeelle.

- 5) Reunavyöhykkeillä kasvavat puut saavat johtoaukean reunassa olla enintään 10 metriä korkeita ja muulla osalla reunavyöhykettä niin paljon sanottua mitta korkeampia kuin puiden etäisyys on johtoaukean reunasta.
- 6) Johtoaukealla ja sen läheisyydessä ei saa harjoittaa sellaista toimintaa, josta saattaa aiheutua vaaraa johdon käytölle ja kunnossa pysymiselle.

MUUTOKSENHAKU

Lunastuslupaa koskevaan päätökseen saa hakea muutosta valittamalla korkeimpaan hallinto-oikeuteen. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valitusaika on 30 päivää tiedoksisaannista. Liitteenä olevasta valitusosoituksesta ilmenee, miten muutosta haettaessa on meneteltävä. Lunastuslain 87 §:n mukaan ennakkohaltuunotto-luvan myöntämistä koskevaan päätökseen ei saa erikseen hakea valittamalla muutosta.

Ympäristö- ja ilmastoministeri

Kai Mykkänen

Erityisasiantuntija

Samu Laululehto

TIEDOKSI

Maanmittauslaitos
Uudenmaan ELY-keskus
Uudenmaan liitto
Nurmijärven kunta
Hakija
Kiinteistönomistajat

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Tähän päätökseen tyytymätön saa hakea siihen muutosta korkeimmalta hallinto-oikeudelta kirjallisella valituksella. Valituksen saa tehdä sillä perusteella, että päätös on lainvastainen. Valituskirjelmä osoitetaan valitusviranomaiselle ja se on toimitettava valitusajassa korkeimman hallinto-oikeuden kirjaamoon.

Valitusaika

Valitus on tehtävä 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista. Valitusaikaa laskettaessa tiedoksisaantipäivää ei oteta lukuun. Jos valitusajan viimeinen päivä on pyhäpäivä, lauantai, itsenäisyyspäivä, vapunpäivä, jouluaatto tai juhannusaatto, valitusaika jatkuu vielä seuraavana arkipäivänä.

Tavallinen tiedoksianto toimitetaan postitse kirjeellä vastaanottajalle. Vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei muuta näytetä. Tavallisessa sähköisessä tiedoksiannossa vastaanottajan katsotaan saaneen asiasta tiedon kolmantena päivänä viestin lähettämisestä, jollei muuta näytetä.

Jos on kysymyksessä sijaistiedoksianto, päätös katsotaan saadun tiedoksi, ellei muuta näytetä, kolmantena päivänä tiedoksi- tai saantitodistuksen osoittamasta päivästä. Viranomaisen tietoon asian katsotaan tulleen kirjeen saapumispäivänä.

Valituksen sisältö

Valituskirjelmässä on ilmoitettava

- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi sekä perusteet, joilla muutosta vaaditaan
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteen oleva päätös ei kohdistu valittajaan
- valittajan nimi, kotikunta ja puhelinnumero
- postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa, asiamiehensä tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustajansa taikka jos valituksen laatijana on joku muu henkilö, valituskirjelmässä on ilmoitettava myös tämän nimi, kotikunta, postiosoite ja puhelinnumero.

Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valituskirjelmään on liitettävä

- päätös, johon haetaan muutosta valittamalla, alkuperäisenä tai jäljennöksenä valitusosoitukseen
- tiedoksisaantitodistus tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle
- asiamiehen valtakirja, jos asiamies ei ole asianajaja, julkinen oikeusavustaja tai luvan saanut oikeudenkäyntiavustaja.

Valituksen toimittaminen perille

Valituksen voi toimittaa henkilökohtaisesti, postitse maksettuna postilähetyksenä, sähköisellä

tiedonsiirtomenetelmällä taikka asiamiestä tai lähettiä käyttäen. Valituksen lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen on saavuttava valitusviranomaiselle virka-aikana ennen 30 päivän valitusajan päättymistä. Sähköisen asiakirjan tulee olla perillä siten, että se on hallinto-oikeuden käytettävissä vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä siten, että viestiä voidaan käsitellä valitusajan viimeisenä päivänä ennen kello 16.15.

Korkeimman hallinto-oikeuden virka-aika on maanantaista perjantaihin kello 8.00-16.15.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa <https://asiointi.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>

Korkeimman hallinto-oikeuden yhteystiedot:

postiosoite: PL 180, 00131 Helsinki
käyntiosoite: Fabianinkatu 15, 00130 Helsinki
puhelinvaihe: 029 56 40200
telefax: 029 56 40382
sähköpostiosoite: korkein.hallinto-oikeus@oikeus.fi

Oikeudenkäyntimaksu

Asian käsittelystä korkeimmassa hallinto-oikeudessa peritään tuomioistuinmaksulain (1455/2015) nojalla oikeudenkäyntimaksu. Maksun suuruus on 530 euroa. Tuomioistuinmaksulaissa on erikseen säädetty tapauksista, joissa maksua ei peritä.
<https://finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2015/20151455/#P5>